

KÁLVINISTA SZEMLE

A SZLOVÁKIAI REFORMÁTUS KERESZTYÉN EGYHÁZ
HIVATALOS LAPJA

LXXXV. évfolyam

5. szám

Komárom, 2014. május

Ára 35 cent

ÚJ KEZDET KRISZTUSBAN

Virágmagokat vetettünk. Palántákat ültettünk. Facsemetéknek, díszfáknak, cserjéknek találtunk helyet az udvarunkban. Fűvesítettünk. Nevelgettük a növényeket (vagy mások nevelték nekünk), de most, hogy beültettük őket, a mieink. A gondozással járó munka is a miénk. A locsolás, a gaztalanítás, a tápozás. Szép udvart, gondozott környezetet szeretnénk magunk körül látni. Olyat, amelynek a látványa felüdít, és örömmel tölt el.

Vajon törődünk-e ennyit a gyermekeinkkel? Isten megadta, hogy megfogadjanak, megszülessenek. Általunk is gondoskodott róluk. S ők helyet találtak a szívünkben, helyet találtunk nekik a házunkban, és hellyel kínálták őket a gyülekezetben is, amikor a keresztség sákramentumában részesültek. Megfogadtuk, hogy az Úr tanítása szerint neveljük őket. Hitben, szeretetben. S elfogadjuk a keresztszülők és a gyülekezet ebbéli segítségét is. Mindennap gondunk volt és van rájuk. Táplálásukra, ruházódásukra, testi és lelki épségükre, tanításukra és taníttatásukra. A legjobbat akartuk és akarjuk nekik. Mindazt, ami a javukra van. Ennek érdekében olykor fenyítettünk, tiltunk. Tanítjuk, mi a jó és mi kedves Isten előtt. Hála tölt el, ha ez megfogadjuk a szívünkben.

Az évek alatt fejlődtek, nőttek, erősödtek. Most tizenöt évesen, konfirmandusként itt vannak a gyülekezetünk ajtajában. Reménység szerint készen arra, hogy Jézus Krisztusról hitvallást téve, Őt Urukna vallva, elköteleződjenek követésére, és készen arra is, hogy egyházunknak halálukig hűséges, szolgálatkész tagjai legyenek. Számolunk-e velük? Készek vagyunk-e a befogadásukra? Ajtót tárunk-e előttük? Érzik-e, hogy örülünk nekik és továbbra is számíthatnak szeretetünkre, törődésünkre? Hiszen a konfirmáció által biztos helyet adunk nekik. Ugye, testvéreim, nem csak formálisan? Hiszen reménység szerint gyülekezetünk leendő presbiterei, gondnokai, talán egyházunk lelkeszei kerülnek ki közülük. Felelősek vagyunk értük is. Miért? Mert élő egyházat, élő gyülekezetet, Krisztussal illatozó életet szeretnénk. Békességben, megértésben, szeretetben, reménységben, hitben élő testvéreket. Ifjakat és időseket. Akik közé jó jönni, mert az Úr felüdít általuk. Nekünk pedig nagy szükségünk van a felüdülésre, a frissességre. Mennyivel inkább a gyülekezeteinknek!

Hisszük, hogy megerőtlenedésünk, megfáradásunk idején erővel ruház fel az Úr. Talán éppen ezek által a fiatalok által. Ám ők is ellankadhatnak, ha nem kapnak törődést, megfelelő igei táplálékot, gazdag talajt, amiben meggyökerezhetnek. Isten azt ígéri nekik és nekünk is: „...akik az Úrban bíznak, erejük megújul, szárnyra kelnek, mint a sasok, futnak, és nem lankadnak meg, járnak, és nem fáradnak el” (Ézs 40,31). Isten új kezdetet ad nekünk. Velük. Otthon és az anyaszentegyházban. Krisztusban.

Növekvő alázatot!

Nem láttalak a templomban, szólította meg szomszédját egy asszony. Elkéstünk, nem akartunk zavarni, felmentünk a karzatra – válaszolta a megszólított. Elfelejtetted, hogy a tiszteletes úr nem szereti, ha őt felülről nézik? – hangzott a kérdés.

Milyen sok olyan ember van (s nem csak a tiszteletes úr) aki nem szereti, ha valaki felülről nézi, ha „belelátunk a lapjaiba”. Már a gyermeket is zavarja, ha szülei tudni akarnak dolgait felől. Ősi állapot, amely az első rejtőzéssel kezdődött: Ádám és Éva – az Édenben meghasonulva – igyekeztek elrejtőzni a Teremtő felől. Az ember elesett helyzetének feloldásaként égis erő tornyot akar építeni, hogy ő legyen legfelül, hogy lenézhesen.

Hány életpálya indítéka az, hogy mindenkit megelőzzön, legyőzzön és mindenki fölé kerüljön a kicsinységét önmagában hordozó teremtmény! Ettől hangos a mindennapi élet. Még Jézus tanítványai is versengtek, hogy ki a legnagyobb közöttük. S nem veszik észre, hogy a legeslegnagyobb, a legfeljebb való ott megy előttük, a szemük láttára emeli fel a bénát, lehajol a kisgyermekhez (akit a nagyság mércéjeként állít eléjük), és emberi mértékkel mérhetetlen távlatot nyit előttük. A jelenések könyvében minden gyülekezetnek üzeni: „*Tudom a te dolgaidat*” (Jel 2,2a). Tudja, ha kevés az erő, ismeri a kísértéseket, az öngazultság csalárdságát, előtte van hitünk, belé vetett bizodalunk; tudja, hogy miben szűkölködünk és mi válik javunkra: *Neki adatott minden hatalom mennyen és földön* (Mt 28,18).

Czinke Tímea

Szabó András

Fazekas Lajos

ÉNEKKEL SZERETLEK

*Énekkel szeretlek,
imával tisztellek,
Uram.*

*Panaszom Hozzád szól,
s gondomban vigyázol,
Uram.*

*Öröm zeng általad,
hálával áldalak,
Uram.*

*Menekítsz magányból,
virrasztva vigyázol,
Uram.*

*Megáldasz jó kedvvel,
s dicsérek énekkel,
Uram.*

*Múlik a dolgos nap,
– igazítsd sorsomat,
Uram.*

Az ÚR színe előtt

Atyám, óvj meg engem attól, hogy Tégedet az én pártomra vonjalak és segíts abban, hogy én álljak a Te pártodra. Úgy bocsásd meg nekem bűneimet, mint ahogy én megbocsátok azoknak, akik ellenem vétkeznek. Add, hogy őszintén kérjek tőlük bocsánatot.

Gazdagíts meg engem azzal, hogy mellém álljanak, akik ellenem voltak, s add meg nekem azt a kívánságot, hogy jótétemény lehessek azok számára, akik ellenemre vannak.

Mindezekben példám, tanácsadó, hathatós segítségem és áldott mesterem legyen az én Uram Jézus Krisztus, ki a kereszten imádkozott átkozóiért, s a legnagyobb jótette azokkal, akik üldözték és megölték Őt. Az Ő nevében kérek, hallgass meg imádságomat. Ámen.

(Ravasz László)

A SZERETETHIMNUSZ MAI NYELVEN

Ha olyan kiváló szónok vagyok, mint Kossuth Lajos, vagy Martin Luther Kinggel együtt hirdetem, hogy „van egy álomom”, de szeretet nincs bennem, olyan vagyok, mint egy leomlott templomtorny megrepedt harangja.

Ha futuroológusként, a jövő mérnökeként, vagy csálhatatlan közvéleménykutatóként előre látom is a jövőt, szeretet pedig nincs bennem, olyan vagyok, mint egy összelapított üres kólás doboz, amely elunottan rúgnak tovább a kamaszok.

Ha akkora hitem van is, mint Assisi Ferencnek, Luther Mártonnak, és egy dunántúli parasztasszonynak együttvéve, de szeretet nincs bennem, olyanná lettem, mint a szél által cibált ördögszekér.

Ha önfeláldozóan támogatom is alapítványokat, vagy tizedet adok minden jövedelmemből, szeretet pedig nincs bennem, olyanná lettem, mint aki követ ad kenyér helyett és skorpiót hal helyett.

Ha két végén égetem is a gyertyát, hajnaltól késő estig robotolok, éveken át nem megyek szabadságra, ám szeretet nincs bennem, olyan lennék, mint egy üres belű hagyma.

Ha naponta végigjárom a damaszkuszi utat, ha rongyosra olvasom a Bibliámat, és halálomra is bizakodó hittel tekintek, úrvacsorával vagy a betegek szentségével megerősítve készülök elmenni, de szeretet nincs bennem, semmi hasznom abból.

A szeretet jelentéktelen, mint amikor számárháton vonul be valaki a városba.

A szeretet neveltség tárgya, mint amikor valakinek kezébe nádszálat, fejére töviskoszorút adnak. A szeretet balek, mint amikor valaki kínzóért imádkozik. A szeretet esendő, mint amikor valaki azt mondja: „szomjúhozom”. A szeretet meglepő, mint amikor valaki szelíden megszólít egy gyászoló asszonyt a hajnali kertben. A szeretet játékos, mint amikor valaki tanítványai előtt megy Galileába. A szeretet nem fúj egy követ a bennfentesekkel, nem kacsint össze a hatalommal, nem bizonygatja önmaga fontosságát,

gát, nem örül a pártok és politikusok acsarkodásának, de együtt örül az asszony-nyal, aki megtalálta elgurult drahmáját. Nem örül az ügyeskedéssel szerzett vagyonnak, de együtt örül a mezők liliomával és az ég madaraival. Nem örül a dopinggal elért világsúcsnak, de együtt örül a fogyatékos kisfiúval, aki szája szélén csorgó nyállal, nagy erőfeszítésekkel, társának tudja dobni a labdát.

A szeretet soha el nem múlik. Nem veszi el szavatosságát, nem évül el, nem

kerül ad acta, nem lesz unalmas, mint a tegnapi újság.

Legyenek bár istentiszteletek, véget fognak érni.

Legyenek bár egyházak, meg fognak szünni.

Legyen bár ökumenikus mozgalom, el fog töröltetni.

Még nem találtuk meg a rák és az AIDS gyógyszerét, nem értjük távoli földrészek lakóinak a nyelvét, nem fogjuk fel más civilizációk felénk sugárzott jeleit. Ám egykor majd egyetlen asztalt ülünk körül mindnyájan, és ő lesz majd minden mindenkiben.

Mert a szeretet nélküli kötelességtudat: kedvetlen.

A szeretet nélküli felelősség: figyelmetlen.

A szeretet nélküli igazság: kemény.

A szeretet nélküli okosság: gögös.

A szeretet nélküli barátságosság: hűvös.

A szeretet nélküli rend: kicsinyes.

A szeretet nélküli hatalom: kíméletlen.

A szeretet nélküli birtoklás: fősvény.

A szeretet nélküli adakozás: képmutató.

A szeretet nélküli vallásosság: bigott.

A szeretet nélküli hit: vakbuzgó.

A szeretet nélküli remény: fanatikus.

A szeretet nélküli élet: értelmetlen.

Most azért megmarad a hit, a remény, a szeretet, e három. Ezek közül pedig a legnagyobb: Jézus.

(Fabiny Tamás)

Azt tapasztalom, hogy némely gyerekek kénytelen olyan kettősségben növekedni, hogy miközben a szülei beíratják hittanra, otthon az édesanyja vagy édesapja gúnyolódik vele a bibliai dolgokon.

Olyan ez, mintha a szülők hoznának egy döntést: amint eljön az ideje, zongorára fogják jártni a gyerekeket. Bár ők maguk idegenkednek a zongorajátéktól és a leütött billentyűk hangja egyenesen irritálja őket, de mivel az ő szülei is jártak zongoraórára, ezért csemetéjüket – amikor a kicsi még járni és beszélni sem tud – elviszik gyorsan egy zongoratanárhoz, hogy idejekorán beírassák őt a majdani oktatásra. Sőt, még ígéretet is tesznek, hogy úgy nevelik, hogy fogékony legyen a hangok, a zene iránt, és ha nagyobb lesz, addigra már olyan érdeklődés ébredjen benne a zene és különösen a zongora iránt, hogy szinte maga akarjon jelentkezni – vagy legalábbis ne legyen számára természetellenes, amikor a szülei zongoraórára kezdik őt jártni. Önkéntes a döntés, senki nem kötelezte őket arra, hogy zongorázni taníttassák a gyerekeket.

Telik-múlik az idő, a gyermek megtanul járni, írni, olvasni, s olykor akarva-akaratlan fültanúja lesz otthon egy-egy beszélgetésnek, melyben a szülei kifejezik nézetüket, hogy a zongoraórák feleslegesek, a kotta butaság, a billentyűk hamisak, a hangok pedig egyébként sem léteznek. A teória pedig, amit a tanító bácsi elmondott, eleve agyament elképzelések sorozata. Ennek ellenére a nagyszülők, családtagok hatására mégis engedik gyerekeiket zongoraórára jártni. Maguk ugyan közelébe sem mennek a zongorának, előfordul, hogy a terjesztett ismeret miatt megszólják magát a zongoratanárt is, és otthon nevetgélnek, esetleg gúnyolódni a gyerekek előtt a zongoraórák kínálta zenei élményeken.

Abszurdnak tűnik az egész helyzet? Hogy ilyen nincs is a valóságban? De sajnos van! Gondoljunk a keresztelezésre és a hitoktatásra...

Nem lenne-e becsületesebb végre minden képmutatást félretéve következetesen végiggondolni ezt a helyzetet (az éppen aktuális családi teendők vagy a napi hírek megbeszélése mellett), és nyíltan azt mondani: Kedves fiam/lányom! Mivel apukád és anyukád nem hiszi, hogy létezik Isten, a „jézuskás meséről” nem is beszélve, sőt, mivel azt gondoljuk, hogy ez egy nagy beütés, mivel „szegény pap bácsik leragadtak a 15. században és csak szédítik a szegény nép agyát”, ezért mi nem hiszünk az ilyen butaságokban. Úgy-

Megtévesszük a gyermekeinket, véreinket? A HITÜK FOROG KOCKÁN

hogy nem is szeretnénk, ha hittanra járnál!

Vagy esetleg azt mondani: Bár te jársz hittanra, templomba, sőt egyházi iskolába és még keresztyén gyerektáborokba is, megvalljuk, mi egyelőre nem nagyon tudunk mit kezdeni ezzel az Isten-témával. Tudod, apa és anya nem tudja pontosan, hogy miben is hisz, mert „még nem volt időnk végiggondolni...” S bár a keresztelezőkor mi önként megfogadtuk, hogy ilyen szellemiségben nevelünk, nem tudjuk betartani (mert már akkor sem gondoltuk komolyan).

Esetleg lehetne azt is mondani, amit egy szülő nekem mondott egy beszélgetés közben nagy őszinteséggel: Tudja, mi nem vagyunk azok a nagy hívők, de a gyerek ettől függetlenül járjon csak hittanra, hátha tanul valami jót. Mi elég keveset tudunk ezekről a dolgokról, de nem zárkózunk el, hátha még kívül belőle valami jó...

Aztán el tudom képzelni azt is, hogy lesznek, akiknél eljön majd az az idő, amikor – önmagukba nézve, becsülettel – elmondanak az alábbiakhoz hasonló (szintén nem kitalált) mondatokat: Hogy miért kereszteltettük meg a gyerekein-

hanem nekünk! A keresztelezésnél jó esetben a szülők és a keresztszülők ugyanis az élő Jézus Krisztus nevében tesznek ígéretet és fogadalmat.

Ezért lehet jogos a kérdés: nem lenne szükségünk önvizsgálatra ezen a téren? Senkinek: sem nekünk, sem a gyerekeinknek nem tesz jót, ha tudathasadásos állapotot idézünk elő és abban ringatjuk magunkat és a gyerekeinket is.

Erőn felüli dolgot vár el egy hitoktató, egy lelkipásztor akkor (aki nem mellesleg más gyerekéért is „hajt”), amikor azt kéri, hogy ha valaki önként, Jézus nevébe megkereszteltette a gyermekét és fogadalmat is tett egy közösség és Isten előtt, ha nem is áll oda a hitoktató vagy a lelkész mellé (mert pl. még nem tud azonosulni ezekkel a dolgokkal), de legalább ne „dolgozzon” ellene? Mert nagyon szomorú hallani, amikor egy kisgyerek a maga őszinteségével elmondja, hogy anyu vagy apu csak vihog egyik-másik bibliai történeten, azon szórakozik eszténként, miközben a gyermek pontosan tudja, hogy apu és anyu megkereszteltette őt.

Ez az írás nem ítékezés akar lenni, de tudnunk kell, hogy miért kereszteltettünk!

ket? Utólag világosan látjuk, hogy szokásból, babonából. Bevallom, akkor ez még semmit nem jelentett nekünk, akkor még Isten létezésében sem hittünk, nem hogy Jézusában, aki szerzője a keresztelezésnek. Az egész egy képmutatás volt.

A keresztelezésre, a konfirmációra (a bér mátkozásra), a bűnök folyamatos megvallására, a templomba járásra, az ige-hallgatásra nem Istennek van szüksége,

Ha az utcán *Szeretem Jézust!* feliratú pólóban közlekedünk, otthon pedig az alatta lapuló *Nem szeretem Jézust!* feliratúban feszítünk, az nemcsak fel fog tűnni a gyerekeknek, amikor vetkőzünk és öltözünk, hanem teljes zavart idéz elő benne.

Boldogok lehetünk, ha tudjuk, mit miért teszünk!

Vámos Béla

Egy lélek se vesszen el miattunk!

Egy lelki közösségi órán egykoron arról beszélgettünk, hogy ki a bölcs Isten előtt. A közösségi órát vezető Balla Rebeka diakonissza testvér egy külföldi igehirdető előadásából ismertetett részleteket. Elmondta, hogy nem az a bölcs, aki földi jólétet szerez magának, nem az, aki győztes hadvezérré válik, hanem az, aki lelkeket nyer meg a halálból az életre. Ez kell, hogy minden hívő keresztyénnek az életcélja legyen. Krisztus azért mentett meg, hogy munkatársai legyünk. Hat indokot említett arra, hogy miért kell minden Krisztus-hívő keresztyén életfeladatává lennie annak, hogy lelkeket akarjon megnyerni.

Az első indok: mert erre Jézus maga adott parancsot: „*Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket...*” (Mt 28,19a). Nemcsak felszentelt papoknak, miszionáriusoknak, de mindnyájunknak lelkeket kell megnyernünk, ha Jézus parancsát követjük.

Másodszor azért, mert ha Jézus követői vagyunk, ugyanannak kell lennie az életutunknak, mint ami Jézusé volt. Ezt az ige mondja: „*...Uram a te girád tíz girát nyert*” (Lk 19,16b). Ez a te életcélod is? Ha nem, akkor nincs rá jogod, hogy Jézus követőjének nevezd magad!

Harmadszor azért, hogy Jézus személyes munkatársai lehessünk: „*...ímé én tiveletek vagyok minden napon a világ végezetéig*” (Mt 28,20b). Ez az igevers akkor igaz, ha megtesszük az előfeltételét is: „*Elmenvén azért, tegyetek tanítványokká minden népeket.*”

Negyedszer azért, hogy a Szentlélek egész teljességét és hatalmát kitölthesse ránk. Imádkozhatunk Szentlélekért, amíg beleöszülünk és belecöregszünk, de ez valóság sohasem lesz számunkra, ha el nem indulunk, hogy a Szentlélek erejével nekidőljunk a célnak: *lelkeket menteni.*

Ötödször azért, mert ennek vannak a legdrágább gyümölcsei.

Ezt legjobban az alábbi igevers fejezi ki: „*Tudja meg, hogy aki bűnöst térít meg az ő tévelygő útjáról, lelket ment meg a haláltól és sok bűnt elfedez*” (Jk 5,20). Milyen fontos ez a három szó: lélek, halál és megmentés. A lélek oly drága, hogy nem hasonlítható a legdrágább gyémánt-hoz sem. Még a legmegvetettebb utcanőnek, a kevésbé kedvelt cigánynak is ilyen drága a lelke. Érdeemes tehát velük is foglalkozni és a lelkiüket megmenteni Isten országa számára. A *halál* a legsötétebb szavak egyike. Akkor legszörnyűbb a halál, ha test és lélek együtt semmisül meg, a *mentés* pedig a legfénylőbb szavak egyike: a halálból megmenteni, Krisztus örökös társá-

vá, Isten gyermekévé tenni valakit.

Hatodszor azért, mert semminek sincs ehhez mérhető maradvány és csodálatos jutalma. „*Az értelmesekek pedig fénylenek, mint az égnek fényessége; és akik sokakat az igazságra visznek, miként a csillagok örökkön örökké*” (Dán 12,3).

Ezután Rebeka testvér egy történetet olvasott fel: Egy evangéliumi főiskola tagja volt két testvér: Ede és Vilmos. Egyik reggel az a hír futott be a főiskolára, hogy a közelben lévő tavon süllyed egy gőzhajó. Ede, aki kitűnő úszó volt, ledobta felső ruháit és beugrott a tóba. Tíz embert kimentett, majd a parton levő tűz mellé ült melegedni. Vacogott a foga, kék-zöld volt az arca, de minden tartóztatás ellenére, újra beugrott a tóba, s még öt hajtó-

röttet hozott ki a partra. Ekkor már félholtan húzták ki a vízből. Továbbra is figyelte a tavat, s két fejet látott a hullámok közt. Újra beugrott a tóba, és kimerülten, minden erejét megfeszítve úszott a partra a két emberrel. Szerető kezek vitték haza és fektették ágyba. Vili ott ült mellette. Ede megszólalt: Vili, megtettem mindent, amit lehetett? Ő igyekezett megnyugtatni, hisz tizenhét életet mentett meg. De attól félek, hogy ez nem volt minden – válaszolta Ede, és egyre inkább az elveszettekkel foglalkozott. Testvére újra próbálta nyugtatni: De hiszen tizenhetet megmentettél! Tudom, mondta Ede, de hátha megmenthettem volna a tizennyolcadikat is!

A történetből megértettem, hogy Isten azért mentett meg az Ó Fiának drága vére által, hogy munkatársai legyek, és részt vegyek a lelkek mentésében.

E lélekmentő munkában a legnagyobb teher a lelkipásztorainkra nehezedik. Ezt egyedül nem is képesek végezni. Segítőkre van szükségük. Munkamegosztásra van tehát szükség.

Komoly lelki segítséget tudnak adni a gyülekezeti munkában részt vevő

testvéreink is, akik imádkozó közösségekben könyörögnek azért, hogy lelkipásztorainkat a Szentlélek készítse fel a bizonyoságtévő szolgálatokra. Jó dolog az is, ha gyülekezeteink tagjai már imádságos lélekkel indulnak az istentiszteletekre, előzetesen is kérve Isten áldását az igehirdető munkájára.

Adja a mi Urunk, hogy minden gyülekezetben létrejöhessen ez a tehermegosztás, melynek áldott gyümölcseként felerősödik a lélekmentő munka, és meglevencdik a lelki élet!

Uram, buzdíts bennünket, hogy ezért hittel tudjunk könyörögni és érezzük annak felelősségét, hogy a mi mulasztásaink miatt egy lélek se vesszen el Isten országa számára!

Szenczi László

AZ SJE RTK KIADVÁNYAIRÓL

Nem szokványos könyvismertetésre invitálom az olvasót, hanem olyan könyvek felé szeretném kalauzolni, amelyekről már jóval korábban hírt kellett volna adnunk. Joggal vetődik fel egyháztagjainkban a kérdés, amikor a Calvin J. Teológiai Akadémia és a Selye János Egyetem Református Teológiai Kara gondozásában az elmúlt 6-8 évben megjelent kiadványok szóba kerülnek, hogy miért nem tudunk mi erről. A hiba (szomorúan bár, de be kell látni) elsősorban nálunk történt. Sorsukra engedjük a könyveket, miután megjelentek, ám elmarad a recenzió, a kötet bemutatása. Ezen a szemléleten szeretnénk az elkövetkezendőkben változtatni, s hogy a múlt kiadványai se merüljenek a feledés homályába, ezúttal egyszerre szólnunk róluk.

Először a *Teológiai Fórum* című folyóiratot említjük, amelyről korábban e lap hasábjain volt már szó, ám egyes számain nem recenzeáltuk. A lap idén már a nyolcadik évfolyamába lép, van tehát mire visszatekinteni. A 2007–2012-es években évente egy alkalommal jelent meg. Az első két évben a komáromi teológia doktoranduszainak és magiszteri képzésben részt vevő hallgatóinak tanulmányai jelentek meg benne, így a doktori szigorlatra készülők számára elsődleges fórum volt, ahol publikációikkal megjelenhettek, míg a teológusok a legjobb szeminárium és diákmunka-dolgozatokkal kerülhettek be a lapba. A Teológiai Fórum 2009-ben tematikus különszámmal jelentkezett: megboldogult Uwe-Martin Schmidtre emlékezve.

A 2010–2013-as években is elsősorban azon előadók és hallgatók publikációit közöltük, akik valamilyen formában egyházunkhoz és komáromi tudományos műhelyeinkhez köthetők, de ezekben az években már közölve lettek vendégszerzők írásai is. Publikált a lapban többek között Karasszon István és Literáty Zoltán a budapesti teológiáról, Hermán M. János Nagyváradról, vagy a legutóbbi számban Duray Miklós, politikus-közíró is. Örvedetes tény, hogy még a gyenge reklámozás ellenére is egyre több helyen figyelnek fel a lapra, valamint egyre több írás érkezik, ami azt eredményezte, hogy a tavalyi évben már két alkalommal jelentethettük meg a folyóiratot. A Teológiai Fórum első főszerkesztője Molnár János, a teológia korábbi dékánja volt, jelenlegi főszerkesztője Lévai Attila mostani dékán,

felelős szerkesztője pedig a kezdetektől Somogyi Alfréd apácaszakállasi lelkipásztor.

Most pedig kronológiai sorrendben idézzük fel, milyen könyveket sikerült

formátus Teológiai Kara Tanulmányai címet viseli. Keretében három tanulmánykötet látott eddig napvilágot: *Vallások az ókori Izráel környezetében*, az *Időn és tereken át*, valamint az

Egyház és történelem című.

Röviden és nagyon tömören így adhatunk számot az elmúlt évek teológiai könyvterméséről, azokról a kiadványokról, amelyek Komáromhoz s a komáromi teológiai műhelyekhez köthetők.

megjelentetnünk a teológia tudománya iránt érdeklődők számára. Még 2006-ban jelent meg Karasszon István *Őszövetségi ismeretek* című munkája. A következő évben három mű is napvilágot látott, ebből kettő ugyanazon tematikával, *Háború és erőszak a vallásokban* címmel jelent meg magyar és szlovák nyelven. A harmadik 2007-es tanulmánykötetünk Erdélyi Géza püspök 70. születésnapja alkalmából jelent meg *A szent hely* címmel.

Ugyancsak tisztelegő tanulmánykötetet jelentettünk meg 2008-ban, Molnár János dékán 70. születésnapjára, *Hálaáldozat* címmel. Ugyanezen évben jelent meg Bándy György professzor könyve *Bevezetés az Újszövetségbe* címmel, amit majdnem minden évben követte egy másik a szerző tollából: *Lukács külön anyagának példázatai* (2009), *A galatákhoz írt levél magyarázata* (2010), *Az Őszövetségi teológiája* (2010), *Jelek János evangéliumában* (2012), *János levelei* (2012) és *Passio et resurrectio Christi* (2013).

A 2011-es esztendő bizonyult talán a legtermékenyebb évnek a könyvek megjelentetése tekintetében, hiszen ebben az esztendőben jelent meg a *Megigazulás, az Amit szeretnénk és ami lehetséges, az Ige testté lett* és a *DOMA-Ajándék* című kiadványunk (ez utóbbi Bándy György professzor 60. születésnapjára szánt tanulmánykötet volt).

A tavalyi évben is igyekeztünk a kiadványok számát gyarapítani. Elindult egy könyvsorozat a kar gondozásában, amely a *Selye János Egyetem Re-*

Amennyiben felkeltették valakiben a kíváncsiságot kiadványaink iránt, úgy buzdítjuk: keresse őket. A könyvek és a folyóiratok megrendelhetők az ollos.erzsebet@ujs.sk címen.

Lévai Attila

Feladvány

Melyik évben jött létre a Selye János Egyetem Református Teológiai Kara?

Kérjük, hogy megfejtésüket legkésőbb **június 15-ig** nyílt levelezőlapra, képeslapon vagy e-mailen juttassák el a **Kálvinista Szemle** szerkesztőségének címére (**930 10 Dolný Štál 386**). A helyes választ beküldők közt ajándék könyveket sorsolunk ki.

A márciusi számban feltett kérdésre azok válaszoltak helyesen, akik szerint Az új földesúr című Jókai-regény szól Haynauról.

Azon kedves olvasóink közül, akik helyes megfejtést küldtek be, hárman részesülnek – a Zsinati Elnökség jóvoltából – könyvjutalomban, mégpedig **Czékus Irén** (Marcelháza), **özv. Földi Jenőné** (Érsekkéty) és **Ribarics Márta** (Komárom).

Mindhárman Martin Hubacher *Az apostoli hitvallás magyarázata* című könyvét kapják ajándékba. Nyereményükhöz gratulálunk, postán küldjük el.

A szerkesztőség

Nagykeszi a Csalóközben, Komáromtól huszonkét kilométerre, nyugati irányban fekszik. A 2011-es népszámlálási adatok szerint 990 lakosa van, ebből 335-en vallották magukat reformátusnak. Az egyházközség választói névjegyzékében 101 személy neve szerepel – azoké, akik adományaikkal hozzájárulnak az egyház fenntartásához.

Rajtuk kívül még ötven aktív gyülekezeti tagot is számon tartunk, a többieknek sajnos nincs semmilyen kapcsolatuk a gyülekezettel – mondja az adatokat sorolva **Szabó Sarolta** lelkipásztor, aki már tizennégy éve szolgál Nagykeszin. Hogy a gyülekezet megalakulásakor is előfordulhatott-e hasonló helyzet, azt nehéz megmondani. Egyébként nincs pontos adat arra nézve, hogy mikor jött létre a református gyülekezet a településen, de a korabeli dokumentumok bizonyossága szerint 300 évvel ezelőtt már megépült a közösség első temploma, ami egy élni akaró gyülekezetéről tanúskodik. Akkoriban azonban még csak egy kis gyülekezet lehetett, mivel maga a település sem volt nagy (mindössze huszonegy házból állt).

A jelenlegi templom már harmadik a sorban, és amikor valamilyen okból újat kellett építeniük a híveknek, a következő mindig nagyobb lett az előzőnél, ami a hívek számának a növekedését feltételezi. Manapság ötszázan is kényelmesen elférnének benne, a helyzet azonban az, hogy az istentiszteletek látogatottsága átlagosan ma már csak 20-25 személyre tehető – mondja a lelkipásztor. Lehetnének többen is – teszi hozzá Szabó Sarolta, megjegyezve, hogy sajnos ezt nem tudja befolyásolni – annak ellenére sem, hogy a hívó szó elhangzik mindenki felé és szórólapokat is készítenek a különböző alkalmakra.

A számadatok alapján a gyülekezet ma már egyáltalán nem mondható nagynak. A 70-es és a 80-as években ugyanis nagyon sokan Komáromba költöztek, így a református közösség, de maga a falu is elöregedett. (Csak az utóbbi egy-két évben tapasztalható, hogy a fiatalok a faluban maradnak, őket megpróbálják bekapcsolni a gyülekezet életébe.) És az előző rendszer is megtette a hatását: a hívek elidegenedtek az egyházi élettől, amihez sajnos sok minden más is hozzájárult. Például az is, hogy több éven át zárva volt a templom, egyházi alkalmak egyáltalán nem voltak – sorolja a tényeket a lelkipásztor, akinek volt mit tennie a gyülekezet ébredéséért.

Ha a szív megnyílik, az anyagiakkal sincs gond Fokozatosan újul a nagykeszi gyülekezet

Az eltávolodás az nagyon könnyen megy, de annál nehezebb a híveket visszahozni – mondja Szabó Sarolta, aki rengeteg problémával találta szembe magát, amikor szolgálati helyéül megkapta a nagykeszi gyülekezetet. Nem volt egyszerű a parókiára való beköltözése sem, mivel az előző, nyugdíjba vonult lelkész különböző okokra hivatkozva nem akart onnan kiköltözni. Aztán bírósági perekkel kellett szembesülnie, de nem adta fel, mivel azt az ígét kapta, hogy aki az eke szarvára tette a kezét, az ne tekintsen hátra, mert az nem méltó az Isten országára. Ilyen körülmények között kellett szinte előlről felépítenie a gyülekezetet, de volt kikre alapoznia, hiszen a hűséges tagok a zürös időkben is kitartottak.

Szabó Sarolta nem titkolja azt sem, hogy Nagykeszin korábban nem volt semmilyen alkalom a gyülekezetben. A bibliaórát is ő vezette be, akárcsak más alkalmakat. Ide tartoznak a gyermekekkel való foglalkozások és az ünnepváró

felölt is kivette részét a szervezésből és a szükséges munkálatokból. Egy-egy ilyen táborozáson felekezeti hovatartozás nélkül vesznek részt a falu gyermekei – mindenkit szívesen fogadnak. Legutóbb tizennyolc gyermek jelentkezett be a háromnapos alkalomra, és már tíz felnőtt volt a segítségére. A táborzárást vasárnap tartják, amire a szülők is meghívást kapnak, hogy láthassák, mi mindent tanultak gyermekeik.

A lelkipásztor elmondja azt is, hogy nagyon kevés gyermek van a faluban, évente legfeljebb három születik (s az se mind református), de fontosnak tartja a közöttük való szolgálatot, mert hiszi, hogy ezáltal a szülőket is be lehet majd kapcsolni a gyülekezeti életbe és templomba járókká lehet tenni őket. (Bár volt olyan negatív tapasztalata is, amikor a táborozás hatására a gyermek szeretett volna a közösségbe járni, de a szülők nem voltak ebben partnerek.)

A felnőttek számára pedig bibliaórákat hirdetett meg. Ezekre az alkalmakra az asszonyok járnak, akik egy kis bázist jelentenek a lelkipásztor számára. Csupán 4-6-an vagyunk, mégis nagyon jók ezek az alkalmak, mert az épülésünket szolgálják – mondja. De igyekeznek azokat is felkeresni, akik távol vannak a gyülekezettől, mert az lenne a jó, ha nemcsak lélekben, hanem fizikailag is ott lennének közöttük és gyarapodnának általuk. De sajnos nagyon nehéz megmozgatni, elindítani azokat, akik már megszokták a távolmaradást – konstatálja Szabó Sarolta, aki legfontosabb feladatának a lelki növekedést tartja, mert úgy véli, hogy Isten csak akkor tudja megsokasítani a gyülekezetet, ha lélekben hozzá tudnak térni.

És vannak prózaibb terveik is, amelyek anyagi áldozatot igényelnek. Ide tartozik többek között a jelenleg használaton kívül lévő harang felújítása. A presbitérium döntése alapján gyűjtést hirdetnek ebből a célból. Az anyagiak függvényében két éven belül újulhatna meg az istentiszteletekre hívogató harang.

A lelkipásztor úgy véli, hogy ha lelkekben tudnának növekedni, akkor az anyagiak sem okoznának gondot, mert hiszi, hogy ha megnyílik a szív, akkor a pénztárca is kinyílik. Tapasztalata alapján azonban úgy látja, hogy Isten soha nem ad többet, hanem mindig annyit, amennyire éppen szükségük van, nehogy elbázzák magukat.

Iski Ibolya

A nagykeszi református templom

alkalmak. Ezekkel elsősorban a templomtól távol lévőknek szeretnék megszólítani – azzal a céllal, hogy térjenek vissza a közösségbe, ahol támogatást kaphatnak és gyógyulást a lelki sebeikre.

A lelkipásztor úgy látja, hogy a fokozatos munka lassan meghozza a gyümölcsét. Ennek eredményét elsősorban a gyermekeknél látja. Két éve gyülekezeti napközis tábort szerveztek a számukra. Legelőször csak a fiatal korosztályhoz tartozó gondnokra és annak feleségére számíthatott, de az elmúlt nyáron már több

A község neve	Lakosok száma	Reformátusok száma			Reformátusok aránya	Felekezeten kívüliek		Ismeretlenek		Vallástalanok aránya
	2011	2011	2001	Különbség		száma	aránya	száma	aránya	
Bárca	3361	61	87	-26	1,81%	434	12,91%	216	6,43%	19,34%
Garbócbogdány	1033	169	144	25	16,36%	63	6,10%	86	8,33%	14,43%
Alsóhutka	543	124	121	3	22,84%	39	7,18%	63	11,60%	18,78%
Abaújrákos	353	70	75	-5	19,83%	22	6,23%	48	13,60%	19,83%
Alsócsáj	274	44	47	-3	16,06%	5	1,82%	15	5,47%	7,29%
Kolbása	711	35	47	-12	4,92%	10	1,41%	17	2,39%	3,80%
Kázmér	861	48	53	-5	5,57%	37	4,30%	11	1,28%	5,58%
Beszter (+ Izdoba)	1805	236	266	-30	13,07%	104	5,76%	272	15,07%	20,83%
Felsőolcsvár	1211	53	72	-19	4,38%	42	3,47%	160	13,21%	16,68%
Hernádcsány	5493	647	713	-66	11,78%	556	10,12%	627	11,41%	21,53%
Hernádgecse	1622	22	10	12	1,36%	57	3,51%	68	4,19%	7,70%
Hernádgönyű	608	27	26	1	4,44%	24	3,95%	49	8,06%	12,01%
Kassamindszent	4180	20	10	10	0,48%	158	3,78%	605	14,47%	18,25%
Györke	1692	381	413	-32	22,52%	49	2,90%	174	10,28%	13,18%
Ósva	601	43	49	-6	7,15%	57	9,48%	72	11,98%	21,46%
Regeteruszká	1393	66	82	-16	4,74%	81	5,81%	150	10,77%	16,58%
Garany	1606	258	300	-42	16,06%	36	2,24%	179	11,15%	13,39%
Gercsely	901	46	43	3	5,11%	170	18,87%	41	4,55%	23,42%
Kiszte	381	72	87	-15	18,90%	5	1,31%	21	5,51%	6,82%
Zemplénújfalu	911	42	42	0	4,61%	25	2,74%	71	7,79%	10,53%
Kassa (Bárcával és Sacával)	240 433	4881	6286	-1405	2,03%	39 909	16,60%	57 127	23,76%	40,36%
Eperjes	91 782	138	169	-31	0,15%	11 420	12,44%	15 751	17,16%	29,60%
Rás	321	30	25	5	9,35%	31	9,66%	10	3,12%	12,78%
Kazsó	216	49	68	-19	22,69%	0	0,00%	17	7,87%	7,87%
Lasztóc	1096	38	44	-6	3,47%	23	2,10%	93	8,49%	10,59%
Miglész (+ Töketerebes)	24 401	741	814	-73	3,04%	2540	10,41%	4314	17,68%	28,09%
Vécse	2200	68	83	-15	3,09%	51	2,32%	112	5,09%	7,41%
Magyarizsép	1447	56	58	-2	3,87%	8	0,55%	211	14,58%	15,13%
Cselej	540	16	14	2	2,96%	74	13,70%	22	4,07%	17,77%
Szécsegres	454	47	47	0	10,35%	41	9,03%	7	1,54%	10,57%
Bodzásújfaluk	1018	62	68	-6	6,09%	23	2,26%	58	5,70%	7,96%
Gálszécs	8236	126	157	-31	1,53%	1506	18,29%	986	11,97%	30,26%
Eszkáros	1113	80	72	8	7,19%	18	1,62%	21	1,89%	3,51%
Petőszinye	832	84	96	-12	10,10%	31	3,73%	37	4,45%	8,18%
Alsókemence	546	18	19	-1	3,30%	14	2,56%	37	6,78%	9,34%
Töketerebes (+ Miglész)	24 401	741	814	-73	3,04%	2540	10,41%	4314	17,68%	28,09%
Abaújnádasd	1523	59	74	-15	3,87%	43	2,82%	160	10,51%	13,33%
Tussa	705	259	313	-54	36,74%	31	4,40%	18	2,55%	6,95%
Tussaujfalu	560	125	138	-13	22,32%	6	1,07%	16	2,86%	3,93%
Hór	830	99	113	-14	11,93%	3	0,36%	55	6,63%	6,99%
Tarcavajkóc	630	183	206	-23	29,05%	31	4,92%	80	12,70%	17,62%
Benyék	619	48	57	-9	7,75%	27	4,36%	27	4,36%	8,72%
Rozgony	2255	71	77	-6	3,15%	143	6,34%	193	8,56%	14,90%
Abaújharaszti	440	29	17	12	6,59%	16	3,64%	10	2,27%	5,91%
Felsőcsáj	309	143	148	-5	46,28%	10	3,24%	7	2,27%	5,51%
Magyarsas	660	52	60	-8	7,88%	19	2,88%	10	1,52%	4,40%
Hernádsadány	1351	175	205	-30	12,95%	47	3,48%	122	9,03%	12,51%

Kettős kisebbségben – vallási és nemzeti identitás a Felvidéken és a Partiumban címmel került megrendezésre az a konferencia, melyre 2014. március 27-e és 29-e között került sor Komáromban.

A konferencia valójában csak az első lépés volt, hiszen a szervezők (a komáromi Selye János Egyetem Református Teológiai Karának Egyháztörténeti Tanszéke és a Calvin J. Teológiai Akadémia, a Szlovákiai Református Keresztény Egyház, a nagyváradi Partiumi Keresztény Egyetem valamint a Királyhágómelléki Református Egyházkerület) eleve úgy tervezték, hogy a konferencia előadásai két különböző helyszínen, de ugyanazon előadókkal fognak majd elhangzani.

(A nagyváradi konferencia 2014. április 24-e és 26-a között került megrendezésre, erről később tudósítunk).

A konferencia megszervezésével valójában egy hároméves tervezési folyamat ért révbe, hiszen egy ilyen – egy-

Erdélyi Géza nyugalmazott püspök dedikál.

házkerületek és egyetemek közötti – együttműködés lehetőségét már ekkor felvetette a jelen sorok írója és a Partiumi Keresztény Egyetem tanszékvezetője, **Pálfi József**. Hosszú út volt tehát az első terv felvázolásától magáig a megvalósításig, de akik az utolsó márciusi hétvégén részt vettek ezen a rendezvényen, bizonyára nem csalódtak. Érdekes, tartalmas és továbbgondolkodásra készítő előadások hangzottak el, olyanok, melyek a jelen tendenciáit vagy éppen a múlt üzenetét fejtegetve keresték a választ a kérdésre: milyen is a kettős kisebbségben való lét a Kárpát-medencének e két régiójában. A konferencia nyitó beszédében a házigazda szerepkörében **Lévai Attila** dé-

EGY KÖZÖS ÚT ELSŐ ÁLLOMÁSA

Konferencia volt Komáromban

kán kifejtette: A kettős kisebbségből fakadó ismérveket hordozzuk magunkban. Hordozzuk egyéneként, de hordozzuk oktatási intézményekként és egyházakként is. Nekünk sok-sok évtizede mindig többet kell bizonyítanunk a nagy átlaghoz képest, mert mi mindig kirakatban vagyunk. Ezen dolgok, fogalmak, történések, történelmi párhuzamok és összefüggések feltárásának és bemutatásának helye volt a konferencia. A szakmai előadásokból egyértelműen kiderült, hogy nagyon sok a közös egyházi és nemzetiségi kisebbségi sorsunkban, mely a múlt megfelelő tanulságainak levonásával a jövőre nézve még inkább egymás felé kell vi-

gyen bennünket, akár az egyházban, akár a felsőoktatásban, vagy mindkettőben egyszerre szolgáljunk is népünkért és egyházunkért.

A konferencia első napján az oktatási intézmények vezetői, **Tóth János** docens, a Selye János Egyetem rektora és **János Szabolcs**, a Partiumi Keresztény Egyetem rektora beszéltek előadásaikban az intézményekről, s azok szerepéről a felvidéki illetve az erdélyi felsőoktatásban. Őket követte a két térség püspökeinek, **Fazekas Lászlónak** és **Csúry Istvánnak** az előadása, amely a Szlovákiai Református Keresztény Egyház és a Királyhágómelléki Református Egyházkerület jelenéről és jövőképeiről szólt.

A nap további részében mindkét fél részéről egyháztörténeti megközelítésben hangzottak el előadások (a partiumi vendégek részéről előadással szol-

gáltak: **Tolnay István**, **Hermán M. János** a Partiumi Keresztény Egyetemről, valamint **Fazakas Csaba** esperes, míg a vendéglátók részéről **Molnár János** dékánhelyettes). Este, a konferencia programjának részeként Lévai Attila mutatta be **Erdélyi Géza** nyugalmazott püspök *Hűség Életutam* c. könyvét, melyről a szerző szolt aztán bővebben. A konferencia másnapján a vendéglátók részéről Erdélyi Géza nyugalmazott püspök és **Géresi Róbert** püspök-helyettes szoltak előadásaikban az egyházi közelmúlt történéseiről. Vendégeink részéről **Balogh Brigitta** és **Flóra**

Gábor professzor tartottak előadást, a Partiumi Keresztény Egyetem identitásformáló, megtartó szerepéről. A nap további előadói (Pálfi József Nagyváradról, valamint **Somogyi Alfréd** és Lévai Attila a komáromi Selye János Egyetemről) a történelmi párhuzamokra igyekeztek rámutatni egyháztörténeti előadásaikban, felvillantva és kiemelten fókuszálva azon eseményekre és személyiségekre, amelyek és akik meghatározóak voltak a két világháború közötti időszakban a Partiumban avagy a Felvidéken.

A konferenciát viszonylag élénk médiaérdeklődés kísérte és többeket megszólaltattak tapasztalataikról, érzéseikről. A konferencia szervezőinek nevében köszönetet mondunk mindenkinek, akik segítettek ennek a konferenciának komáromi megvalósulását. Örömmel mondhatjuk, hogy Istennek hála, egyre inkább igyekszünk magunkat láttatni egyházi és intézményi szinten is a közéletben, melynek egyik meghatározó állomása volt ez a konferencia.

Lévai Attila

A Selye János Egyetem Református Teológiai Kara felvételt hirdet doktórandsz képzésre (PhD.). Jelentkezni 2014. június 30-ig az alábbi témákra lehet:

Ószövetség

A tizenkét kispap közös teológiája

Újszövetség

Jakab levele és a bölcsességi irodalom

Rendszeres teológia

Mítosz vagy valóság? Az újkori magyar nyelvű teológia írásértelmezése a 2. világháború után

Vallás-és filozófiatörténet

1. Középkori zsidó vallásbölcselet
2. Andalúzia vallásbölcselete és a skolasztika

Egyháztörténet

A prágai Comenius Evangélikus Teológiai Kar és a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház

Gyakorlati teológia

1. Az Isten és ember találkozásának színhelye

TOVÁBBTANULÁSI LEHETŐSÉGEK

Doktori témák a komáromi református teológián

2. Életvégi kérdések egyes problémái teológiai összefüggésben

3. A szenvedés értelme a hit- és személyiségfejlődés tükrében, valamint gyakorlati konzekvenciái a lelkipásztori szolgálatban

A felvételi időpontja: **2014. augusztus 18.**

Ugyancsak lehet felvételizni kisdoktori (ThDr.) képzésre. Jelentkezni 2014. június 30-ig lehet.

Ószövetség

Az idegen asszony fogalma az Ószövetségben

Újszövetség

Bünlajstromok Pál apostol leveleiben

Rendszeres teológia

1. A tudományos teológia és a keresztyén hit kapcsolata – kontraszt vagy kon-

tinuitás? A termékeny teológiai tanulmányok perspektívái

2. A Kárpát-medence etnikai konfliktusainak kihívásai és megoldásai a 19. századtól a 21. századig

Vallás-és filozófiatörténet

Teológia és filozófia a középkorban

Egyháztörténet

Zsidómentő lelkészek a 2. világháborúban

Gyakorlati teológia

1. A lelkesítő identitás
2. Élet a peremen – a református egyház élete és feladata a jóléti társadalomban

A felvételi időpontja: **2014. augusztus 18.**

Bővebb információ kérhető: levaia@uj.s.sk, tel.: 00421/35 326 06 57

Az első negyedév történései a börtönmisszióban...

Ökumenikus istentisztelet a zselízi börtönben

2014. január 19-én a zselízi büntetés-végrehajtási intézet kápolnájában ökumenikus istentisztelet volt a nemzetközi imahét alkalmából. **Rastislav Firmant** görög katolikus börtönlelkész köszöntője után **Ján Čermák** oroszka evangélikus lelkész hirdette Isten ígését az *IKor 1,1–17* alapján. **Kuczy Lajos** garammikolai református lelkész prédikált magyar nyelven, **Antala Éva** nagyölvédi református lelkész imádságban (szintén magyarul) kérte az Úrtól az áldást és hálát adott a börtönfalak mögött végzett ökumenikus szolgálatokért, a felekezetek összefogásáért. Az istentisztelet után minden fogvatartott felekezete és anyanyelve szerinti kis csoportban gondolhatta tovább az ígét.

Szakmai találkozó Szentgyörgyön

Szakmai munkatársi találkozó volt a Pozsonyhoz közeli Szentgyörgyön az Evangélikus Egyház Agapé Továbbképző Központjában 2014. február 20-

án és 21-én az Ökumenikus Lelkigonozói Szolgálat (ÖLSZ) szervezésében.

A találkozón a Szlovák Köztársaság Fegyveres Erői kötelékében szolgáló protestáns lelkészek és munkatársaik vettek részt, akik a hadseregnél, rendőrségnél és a büntetés-végrehajtási intézetekben teljesítenek szolgálatot. A találkozó központi célkitűzése elsősorban az ÖLSZ 2014–2020-as időszakra szóló koncepciójának kidolgozása, és az eddigi munka értékelése volt. Az istentiszteleten **Marian Bodoll** evangélikus lelkész hirdette az ígét, aki az ÖLSZ kinevezett vezetőlelkésze. A találkozón **Miloš Klátik** evangélikus püspök előadásában az ökumenikus környezetben megvalósuló lelkigonozói szolgálat lehetőségeiről beszélt. Majd az Egyházak Ökumenikus Tanácsának tagegyházai képviseltették magukat, így egyházunk püspöke, **Fazekas László** is részt vett a találkozón, aki további közös munkára buzdított. Lehetőség volt a készülő koncepció megvitatására is. Majd **Vargaestók Dávid**, az ÖLSZ központjának igazgatója értékelte az elvégzett munkát, és

beszélt a további tervekről. Antala Éva református lelkész szintén jelen volt ezen a munkatársi találkozón, aki részt vesz az új koncepció kidolgozásában is.

Amszterdami csúcstalálkozó

A Nemzetközi Testvéri Börtöntársaság európai csúcstalálkozója március 10-e és 13-a között Amszterdamban zajlott. Szlovákiát a Szlovák Testvéri Börtöntársaság elnöke, **Ján Kerekrti** és ügyvezető igazgatója, Antala Éva képviselte. A konferencia egyike volt a regionális találkozónak is, melyen a társaság 31 éven át szolgáló elnöke, **Ron Nikkel** átadta a szolgálatot **Timothy Koon**nak. A csúcstalálkozón 28 európai ország képviselői vettek részt. A szervezet célja, hogy még jobban megerősítse az egyes országokban működő tagszervezetek közötti kapcsolatot és irányt mutasson a 2014–2020 közötti időszakra. A résztvevők minden előadást és témát kis csoportokban vitathattak meg.

Antala Éva

Július végén ismét Élesztő

Egy újabb felejthetetlen élménnyel gyarapodhat, aki ellátogat az idei Élesztő-re, melyre 2014. július 23-a és 27-e között kerül sor Kopárhegyen. Hogy még nem is hallottál róla?!

Pedig a Fiala Reformátusok Szövetsége által szervezett országos református ifjúsági találkozó immár negyedik alkalommal kerül megszervezésre. A főelőadó idén **ifj. Csomós József**, a Tiszáninneri Református Egyházkerület ifjúsági referense, református lelkipásztor lesz, aki a tábor témáját, a hűséget, három szemszögből járja majd körül előadásában.

Délutánonként több szeminárium közül lehet majd választani, melyek témái – a teljesség igénye nélkül – címszavakban: *Keresztyénként a világban, Effektív időbeosztás, Önértékelés, Ferde és valós istenképek, Etikai relativizmus, Elhívás és talentumok?, Kommunikáció és szervezés stb.*

De ezentúl lesz lehetőség elcsendesedésre is valamelyik imaszobában, részt venni zárandoklaton, sportolni, túrázni, valamint kellemes beszélgetésekre is lesz alkalom egy tea/forró csoki mellett.

És ha ez mind nem lenne elegendő, a gyönyörű gömői táj majd biztosan elkápráztat!

Kedvezményes regisztráció **június 10-ig**.

Bővebb infó: <http://eleszto.sk>

Kamocsán húsvétváro alkalom volt

Húsvéti hangulat uralkodott a kultúrházban

„Engedjétek hozzám jönni a kisgyermekeket, és ne tiltsátok el tőlem őket, mert ilyeneké Isten országa” (Mk 10,14b).

Gyerekszivajtól volt hangos a kamocsai kultúrház kisterme nagyszombat délelőttjén, amikor is **Sasák Ilona** lelkész nő vezetése mellett, **Jancsár Zsuzsika** és pár lelkes anyuka segítségével húsvétváro kézműves-foglalkozáson vett részt a falu aprajánagyja.

Kifűjt tojások, festékek, olló, papír, ragasztó, vatta és más kellékek jártak kézről kézre, miközben szebbnél szebb alkotások születtek. Egy egész birkanyáj, csibék, nyulak és az elmaradhatatlan hímes tojások hagyták el az apró szorgos kezeket. Fiúk és lányok, kicsik és nagyok, anyukák

és apukák együtt és egymást segítve élték át az alkotás örömét.

Amíg megpihentek a kezek, élesedett az elme. Bibliaismereti versenyen mérték össze erejüket a gyerekek, ahol a húsvétal kapcsolatos kérdésekre adtak választ. A lelkesedés mellett közvetlenül volt megtapasztalható a testvéri szeretet, mikor a nagyobbak segítették a kisebbeket, hogy mindenkinek jusson az apró jutalmakból. Eközben pedig a szülők spontán beszélgetésben mélyedtek el **Sasák Attila** helybeli lelkészrel a feltámasztást, bűntöt és egyéb hitbéli témákat illetően. És hogy a jókedv ne lankadjon, dicsőítő gyermekdalok énekléséhez sorakozott fel az apróságok hada. Bizony, bárki arra járó hallhatta a lelkes kicsiny kis „fényeket”, akiket a

Bibliai nyomkereső

Egy könyvet az ember általában egyedül szokott olvasgatni. Viszont amit most a figyelmetekbe ajánlunk, az egy olyan érdekes könyv, amit akár ketten, hárman is használhattok egyszerre – de természetesen a szokásos módon, „szólóban” végzett tanulmányozásra is nagyon alkalmas.

A szerzők ugyanis azt találták ki, hogy tizenhét nagy, részletekben gazdag kép segítségével visszavisznek a Biblia egy-egy időszakába, jellegzetes helyszínére. Az olvasó/nézegető feladata pedig az, hogy egy-egy adott részletet megtalálja – itt van lehetőség arra, hogy akár versenyezni is lehet, kinek sikerül előbb meglátni a nagy képen a kis részletet. S míg zajlik a keresgélés, az adott kép ismeretei észrevétlenül bekúsznak az ember agyába.

Hát kell ennél jobb szórakozás?! Játszva ismerkedni a Biblia világával.

–kdI–

(Kálvin Kiadó, Budapest 2014)

Sátán sem állíthat meg, mert bizony világítani fognak.

Pár frissítő falat és néhány korty tea után egészen délig folyt a munkálkodás, amihez még a szülők is kedvet kaptak. Miközben a lelkész nő körjátékokkal foglalta el az alkotásban megfáradt kisebbeket az előtérben, az asztalok körül tovább készültek a fonallal betekert és más módon díszített húsvéti tojások, amíg csak tartott az alapanyag.

Hála a testvéri közösségnek, az egymás iránti szeretetnek és segítő szándéknak, a takarítás sem volt nyűg senki számára, mert közös erővel percek alatt vált újra tisztává a helyiség. Jó érzéssel és megelégedve tért haza minden kis és nagy művész abban reménykedve, hogy nem kell soká várni a következő hasonló alkalomra. Soli deo gloria!

Sukola Kinga

A Szlovákiai Református Keresztény Egyház Zsinati Tanácsa a 48. ülésén, melyre 2014. április 5-én Rimaszombatban került sor, az alábbi közérdekű határozatokat hozta:

A ZSINATI TANÁCS 48. ÜLÉSÉRŐL

– Jóváhagyta a 46. és 47. ülés jegyzőkönyvét.

– A Zsinati Elnökség megbízta Rákos Loránt zsinati tanácsost, hogy készítsen egy javaslatot egyházunk hivatalainak és osztályainak szervezeti felépítésére, megnevezésére és bélyegzői használatára vonatkozólag. Rákos Loránt zsinati tanácsos elkezdte kidolgozni a szabályzatot, elkészítette a szervezeti egységek hierarchiáját és körülhatárolta a hatásköröket. A Zsinati Tanács konzultációt kezdeményez a jelenleg működő szervezeti egységekkel, és az őszi zsinati ülésre elkészíti az általános érvényű szervezeti rendet.

– Süll Kinga, az egyházzenei osztály igazgatója 2013. október 16-án kelt levelében kérte az egyházzenei munkaköri leírások tisztázását. A Zsinati Tanács ideiglenes hatállyal elfogadta a Süll Kinga által benyújtott munkaköri leírásokat, a most elfogadott munkaköri leírások az általános érvényű szervezeti rend jóváhagyásával hatályukat veszítik.

– Linda Michalková, a pozsonyi Comenius Egyetem Evangélikus Hittudományi Karának másodéves hallgatója 2013. december 30-án kérelmezte a lelkészjelölti jogállás megítélését. Kistrászkai illetőségű, a kistrászkai presbitérium ajánlotta számára a lelkészjelölti jogállás odaítélését. A Zsinati Tanács Linda Michalková teológus részére megadja a lelkészjelölti jogállást. Annak érdekében, hogy megfelelő szinten tarthassa és fejleszthesse dogmatikai, valamint gyakorlati teológiai tudását, a harmadik év után ösztöndíjat biztosít számára valamelyik református teológián.

– Meghallgatta Róbert Šereš mérnököt, a Kassai Szlovák Református Egyházközség gondnokát, aki jelenleg a Szlovák Köztársaság Fegyveres Erői Ökumenikus Lelkigondozói Szolgálatának pozsonyi hivatalában dolgozik, és újabb négy évre ajánlja őt a munkaköre betöltésére.

– Fazekas László püspök és Fekete Vince főgondnok 2014. január 20-án kelt felterjesztésükben a Zsinat 10. ülésén, 2013. november 29-én elfogadott Pálóczi Czinke István-díj odaítélésének kritériumai alapján – mint a Zsinat elnökei – a díjra Csémy Lajos professzort terjesztették fel. A Zsinati Tanács egyetértett a javaslatlall, a jelölést a Zsinat elé terjeszti.

– Tudomásul vette Molnár Árpád zsinati tanácsos írásos beszámolóját a januári missziói konzultációról, és annak tartalmát egyházunk szervezeti rendje összeállításánál figyelembe fogja venni.

– Az egyházunk rimaszombati ingatlanjának földszintjét és pincéjét bérlő Anec. Tel Fiľakovo Kft. 2014. március 5-én kelt levelében tájékoztatta egyházunkat, hogy az üzlethelyiséget megszünteti; a helyiséget 2014. május 15-én adná át. A Zsinati Tanács felhatalmazta a Zsinat elnökei, hogy a beérkező kérelmek alapján döntsenek a leendő bérlőről.

– A Zsinat megbízta az egyházmegyéi tanácsait, hogy 2014. február 28-ig vizsgálják ki, hogy a Közalapnak 2013. december 31-én még tartozó egyházközségek esetében kik a felelősek a Közalapról szóló törvény megsértéséért. A megadott határidőig egyedül az Ondava-hernádi Református Egyházmegye esperese tett eleget a megbízatásnak: az egyházmegye tanácsa megállapította, hogy a vajkóci, benyéki, rozgonyi és tóketerebesi egyházközség esetében a presbitériumok felelnek a tartozásért. A Nagymihályi Református Egyházmegye esperese 2014. március 25-én kelt leveléből szintén az derült ki, hogy az egyházközségek tartozásáért a presbitériumok felelnek.

A Zsinati Tanács megállapította, hogy a Közalapról szóló törvény által tartozó egyházközségekkel szemben bevezetett szankciók nem arányosak a közös tehervállalás megtagadásának vétségével, ezért javasolja a Zsinatnak: a szankciók szigorítása tekintetében módosítsa a Közalapról szóló 1/2009-es számú törvényt.

A Zsinati Tanács felszólítja azon espereseket, akik nem tettek eleget a határozatnak, hogy postafordultával terjesszék be, hogy a tartozó egyházközségek esetében kik a felelősek a Közalapról szóló törvény megsértéséért.

– Jóváhagyta 10 000 euró kölcsön folyósítását a Tussai Református Egyházközségnek. A kölcsön visszafizetésének határideje 2016. december 31. A kölcsön inflációt kiegyenlítő kamatát a Zsinati Tanács 4,5 %-ban szabja meg. A kölcsön kizárólag a templom belső felújítására használható.

– Hozzájárult Miroslav Koval' jenkei helyettes lelképásztor megválasztásához a Hernádsadányi Református Egyházközségbe.

– Tudomásul vette, hogy Juraj Brecko, az Ondava-hernádi Református Egyházmegye esperese 2014. február 9-ei ha-

tállyal a Kolbásai Református Egyházközség helyettes lelkészévé meghatározatlan időre Kozár Péter garanyi lelkipásztort jelölte ki.

– Tudomásul vette Gyurcsis Júlia, a Firesz országos alelnöke 2014. március 19-én kelt beszámolóját a Fial Reformátusok Szövetsége tevékenységéről a Generális Konvent Ifjúsági Bizottságában.

– A Komáromi Református Egyházközség 2014. március 28-án kelt levelében felterjesztette az egyházközség presbitériumának a Calvin J. Teológiai Akadémia könyvtárápületével kapcsolatos határozatát, melynek lényege: kéri a könyvtárápület tulajdonjogát. A Zsinat már hozott egy idevágó határozatot: a ZS-36/2007-es számú határozatában elrendelte, hogy a CJTA a Komáromi Református Egyházközség belterületén felépült könyvtári épület és gondnoklakás tulajdonjogát azonnali hatállyal ruhazza át az Egyetemes Egyházra. A határozat nem lett teljesítve, de a komáromi presbitérium véleménye szerint a fennálló helyzetre nem jelent megoldást. A Zsinati Tanács a Komáromi Református Egyházközségnek a CJTA tulajdonában levő ingatlanok tárgyában kelt kérelmét a Zsinat elé terjeszti.

– A pozsonyi koreai református gyülekezet 2014. március 25-én kelt levelében kérte egyházunkat, hogy fogadja be, illetve tagolja be a Pozsonyban és Érsekújváron élő koreai református keresztények által alkotott pozsonyi közösséget mint missziói gyülekezetet. Jelenleg harminc lélek tartozik hozzá (húsz felnőtt és tíz fiatalkorú). Istentiszteleti alkalmait heti rendszerességgel Pozsonyban tartják. Lelkipásztora Park Sungkon, aki a Koreai Presbiteriánus Egyház (PCK) küldetésében 2004-ben kezdte meg szlovákiai missziói szolgálatát. A Zsinati Tanács – összhangban az egyházközségek jogállásáról és társulásáról szóló 4/2011-es számú törvény 18. §-ával – kezdeményezi a Zsinatnál a koreai missziói gyülekezet megalapítását.

– Jóváhagyta az egyházzenei osztálynak az okleveles kántorok, az egyházzenei referensek és a SOLA SCHOLA program tárgyában hozott határozatait.

– Tudomásul vette, hogy a Lelkész-továbbképző Minősítő Bizottság jóváhagyta az Egyetemes Egyház idei lelkész-továbbképzőjének programját.

– Tudomásul vette a személyi adatok védelméről szóló 112/2013-as számú törvény rendelkezéseit.

(Folytatás a 12. oldalon)

(Befejezés a 11. oldalról)

– 2014. május 10-re Rimaszombatba hívja össze a Zsinat VIII. ülészakánának 11., egynaposra tervezett ülését, mégpedig a következő tárgysorozati pontokkal: A Zsinat 9. ülése jegyzőkönyvének elfogadása; Püspöki jelentés az egyház életéről a 2013. évben; Diakóniai Központ – jelentés a 2013. évről; Egyházzenei osztály – jelentés a 2013. évről; Közoktatási Tanács – jelentés a 2013. évről; Református Cigánymisszió – jelentés a 2013. évről; Calvin J. Teológiai Akadémia – jelentés a 2013. évről; Szlovákiai Református Keresztyén Nők Egyesülete – jelentés a 2013. évről; Fiatall Reformátusok Szövetsége (Firesz) – jelentés a 2013. évről; Szlovákiai Magyar Református Presbiteri Szövetség – jelentés a 2013. évről; Re-Mi-Dia – jelentés a 2013. évről; Az egyházi tisztségek betöltéséről szóló 3/2007-es számú törvény 22. §-a – törvényértelmezés; Az I. szabályrendelet 7. §-ának módosítása; Jelölés a Pálóczi Czinke István-díjra; A Közalapról szóló 1/2009-es számú törvény módosítása; Komáromi Református Egyházközség – a CJTA ingatlanának tulajdonjoga; A koreai missziói gyülekezet megalapítása.

– Fekete Vince főgondnok betérjesztése nyomán jóváhagyta egyházunk iratkezelési tervét.

– A Nagymihályi Református Egyházmegye tanácsának Pavol Kačkoš vásárhelyi lelkipásztor megválasztásának engedélyezésével kapcsolatos határozata alapján megállapítja, hogy az egyházmegyei tanács képtelen ellátni egyházkormányzói feladatát az egyházmegyeiben, mivel törvénytelenységnek ad helyt, sőt azt határozatával maga is támogatja. Ezzel esküszegést követ el, és másokat is egyházunk törvényei és hivatalos rendje elleni lázadásra buzdít. Az egyházmegyei lelkészhiányát nem enyhíti egy már kilenc éve ott szolgáló lelkipásztor megválasztása.

A Zsinati Tanácsban jogosan merül fel a kétség arra nézve, hogy az egyházmegyei tanács (főként lelkészi) tagjai képzettségükre nézve alkalmasak-e egyházkormányzói feladatok ellátására, mivel hiányoznak az alapvető ekkleziológiai és egyházkormányzati ismereteik.

A Zsinati Tanács megállapítja, hogy az egyházmegyei tanács két dolgot összekever, amelyek ugyan kapcsolatban állnak egymással, mint jogrendbe illő dolgok, de mégis külön kell vizsgálni azokat:

A lelkészválasztás a hatályos törvények alapján történik. Ebben sem változtatni, sem kivételt tenni a Zsinati Tanács

A ZSINATI TANÁCS 48. ÜLÉSÉRŐL

nem tud, és eljárása megfelel a Zsinat által elfogadott jogszabályoknak.

A lelkésztovábbképzők kérdéséről törvényerejű jogszabály rendezi, amelynek megváltoztatására kizárólagosan a Zsinat hivatott.

A Zsinati Tanács a Nagymihályi Egyházmegye tanácsa 2/2/2014-es számú határozatát a hatályos egyházi jogot sértőnek tekinti, s ezzel érvénytelennek és semmisnek nyilvánítja.

– A Vásárhelyi Református Egyházközség 2014. március 11-én újból kérelmezte a Zsinati Tanács hozzájárulását Pavol Kačkoš megválasztásához. Az egyházközség fel van háborodva a Zsinati Tanács elutasító határozata miatt, mivel a lelkipásztor az eddigi szolgálatában alkalmasnak bizonyult a lelkészi szolgálatra, és a lelkésztovábbképző abszolválásának hiánya ellenére megalapozott ígéhirdetőknek bizonyult.

A Zsinati Tanács határozottan visszautasítja a Vásárhelyi Egyházközség petícióját és támadó, durva és kényszerítő hangvételű kísérőlevelét, amely által nyomást próbál gyakorolni a Zsinati Tanácsra, törvénytelenül elkövetése érdekében.

A Zsinati Tanács tájékoztatásul az alábbiakat tartja szükségesnek tudatni a gyülekezettel: A lelkészválasztás a gyülekezet autonóm joga. Az egyházmegyének és Zsinati Tanácsnak minden esetben a jogszerűség betartását kell ellenőriznie. Viszont mind a gyülekezetnek, mind a megválasztandó lelkipásztoroknak az összes törvényes feltételt teljesítenie kell. A lelkészválasztás gyakorlata az egyházban az, hogy a gyülekezet tagjai szabadon és nyomásgyakorlás nélkül tudjanak dönteni, a megválasztás előtt álló lelkipásztor kapcsolatát sem tarthat a hívekkel a választás előtti időszakban. A lelkész semmilyen formában nem kerteskedhet a megválasztása érdekében. Az egyházi felsőbbségnek kötelessége a törvények betartása és a törvényes rend megőrzése, ami úgyszintén feladata gyülekezeti szinten a lelkipásztoroknak, a gondnoknak és a presbitériumnak is.

A Zsinati Tanács úgy látja, hogy a lelkésznek nagy szüksége van a feltételül szabott lelkésztovábbképzésre. A Zsinati Tanácsban fölmerül a kérdés, hogy aki Krisztusra vonatkozó ígét önmagára értelmel, annak a teológiai képzettsége és hite megfelelő-e lelkészi állás betöltésére, és életében jelen van-e az alázat.

A Zsinati Tanács kinyilvánítja abbéli szándékát, hogy – annak ellenére, hogy

érzekeli a negatív tendenciákat – a törvényes feltételek teljesülése esetén engedélyezi a választást. Ha a választás körül további törvénytelenések lesznek a jövőben, a Zsinati Tanács a bevélasztási folyamatot felfüggeszti és egyházfegyelmi kivizsgálást kezdeményez.

– Juraj Brecko, az Ondava-hernádi Református Egyházmegye esperese 2014. március 31-én kelt levelében a Zsinati Tanács elé terjesztette a Bodzásújlaki, a Magyarsasi és a Kazsói Református Egyházközségek közös javaslatát arra nézve, hogy az egyházközségek társulásáról is szóló 4/2011-es számú törvény legyen úgy módosítva, hogy ne csak két, hanem akár három anyaegyházközség is társulhasson.

A Zsinati Tanács megállapította, hogy az egyházközségek jogállásáról és társulásáról szóló törvény tárgyalásánál mind a törvényjavaslatot előkészítő bizottság, mind a Zsinat tagjai elutasították a kettőnél több anyaegyházközség társulásának lehetőségét, ezért az Ondava-hernádi Református Egyházmegye ez irányú beadványát nem terjeszti a Zsinat elé.

– Orémus Zoltán, az Abaúj-tornai Református Egyházmegye esperese 2014. március 31-én kelt levelében felterjesztette az egyházmegyeiben szolgáló lelkipásztorok állásfoglalását a díjlevélnyomtatvánnyal kapcsolatban. A Zsinati Tanács a felvetett kérdéseknek utánajár, és úgy határozott, hogy a díjlevél 2014. április 30-ig történő meg nem kötése miatt 2014. június 30-ig senki ellen nem kezdeményez eljárást.

– Jóváhagyta, hogy egyházunk újabb négy évre megadja az ajánlást Lucskay Erzsébetnek az Ökumenikus Lelkigonozói Szolgálatban a Szlovák Köztársaság Fegyveres Testületeinél végzendő szolgálathoz.

– Hozzájárult ahhoz, hogy a Kassai Szlovák Református Egyházközség összegyűjtést szervezzen gyülekezeti központja építésének finanszírozására.

– Az el nem adott két Fiat Punto szolgálati autót felajánlja használatra a Diakóniai Központnak és a Református Cigánymisszióknak. Amennyiben egyik vagy másik szervezetünk elfogadja a felajánlást, a szolgálati autó fenntartási költségeit a használó szervezetnek kell fedeznie.

– Ján Semjan hernádcsányi és Jaroslav Széles kassai lelkipásztorokat bízza meg egyházunk képviselőivel a Szlovák Bibliatársulat 2014. évi közgyűlésén.

2014. április 4-én Rimaszombatban volt az újabb esperes-gondnoki értekezlet, amelyen egyházmegyénk elnökei, a Zsinati Elnökség tagjai és a zsinati tanácsosok vettek részt.

Fazekas László püspök köszöntő szavait követően Géresi Róbert püspökhelyettes és Juraj Brecko, az Ondava-hernádi Református Egyházmegye esperese tartották meg az áhítatot, mégpedig a *Zsolt 23* alapján.

Az esperesek röviden összefoglalták, hogyan is éltek az egyházmegyék az elmúlt időszakban. Beszámoltak a lezajlott tisztújításról, a folyamatban lévő egyházlátogatásokról, a lelkészi díj-

A 12. ESPERES-GONDNOKI ÉRTEKEZLETRŐL

levelek megújításáról, továbbá presbiteri konferenciákról, bibliaismereti versenyekről, egyházmegyei szavalóversenyekről, jótékonyági koncertekről, evangelizációs alkalmakról, egyházmegyei bálokról, anyaegyházközségek visszaminősítéséről leányegyházközségnek, egyházközségek társulásáról, parókiafelújításokról, zenés áhítatokról, házastársi csendesnapokról, könyvbemutatókról, bibliaiskolákról stb.

Fazekas László püspök beszámolt a tervezett lelkésztovábbképzőkről, **Fekete Vince** főgondnok pedig tájékoztatta a jelenlévő espereseket és egyház-

megyei gondnokokat az egyházunkban kialakított iratkezelési rendről.

Fazekas László püspök kérte az egyházmegyék képviselőit, hogy 2014. április 20-ig az esperesek adják le az elmúlt évről szóló jelentésük összefoglalását. Elmondta, hogy a május 24-re Debrecenben tervezett Magyar Református Világtalálkozóra egyházunk részéről mintegy 300-500 személlyel számolnak. Továbbá kérte az espereseket, hogy az oktatási tanácsos levelére reagálva mindenképpen szervezzék meg egyházmegyénkénként a kátéismereti versenyt.

PÁLYÁZAT

A Martosi Református Egyházközség a Szlovákiai Református Keresztyén Egyház 1/2000-es számú és az 596/2003-as számú állami, az oktatásügyi államigazgatásról és az iskolai önkormányzatokról szóló, többször módosított törvény (alábbiakban Tt. 596/2003-as számú törvény) 4. §-ának 1. bekezdése és a közérdekű munka végzéséről szóló, Tt. 552/2003-as számú törvény (alábbiakban Tt. 552/2003-as számú törvény) 5. §-a értelmében **PÁLYÁZATOT HIRDET a Martosi Magyar Tannyelvű Református Egyházi Alapiskola igazgatói tisztségének betöltésére.**

A tisztség betöltéséhez szükséges előfeltételek:

- **Szakmai alkalmasság, képzettség** [a Tt. 317/2009-es számú, a pedagógiai alkalmazottakról szóló, többször módosított törvény (alább csak Tt. 317/2009-es számú törvény) 7. és 34. §-a és a Szlovák Köztársaság Oktatásügyi Minisztériuma 437/2009-es számú rendelete 1. §-ának 1. bekezdése által előírt kvalifikációs feltételek szerint]
- **Legalább ötéves pedagógiai gyakorlat** (a Tt. 596/2003-as számú törvény 3. §-ának 5. bekezdése), **amiből minimum két év összevont osztályokban folyt**
- **1. attesztáció** vagy az azt helyettesítő vizsga (a Tt. 317/2009-es számú törvény értelmében)
- **A pályázó rendelkezzen katechetikai végzettséggel vagy megszerzése legyen folyamatban.**

Egyéb feltételek és követelmények:

- **feddhetetlenség** (a Tt. 317/2009-es számú törvény 9. §-a és az 552/2003-as számú törvény 3. §-ának 3. bekezdése értelmében)
- **keresztyén szellemisségben való nevelésre és lelki közösség alakítására való képesség**
- **a pályázó legyen református, konfirmált, s ha nem egyedülálló, törvényes házasságban éljen**
- **a tisztség betöltéséhez szükséges általános és egyházi törvényi előírások ismerete**
- **egészségi alkalmasság** (a Tt. 317/2009-es számú törvény 10. §-a értelmében)
- **az államnyelv ismerete** (a Tt. 317/2009-es számú törvény 11. §-a értelmében)

Benyújtandó dokumentumok:

- kérvény a pályázaton való részvételre
- három hónapnál nem régebbi bünygyi nyilvántartási kivonat eredeti példánya
- a képzettséget igazoló okmányok hitelesített másolata
- keresztlevel eredeti példánya
- házasságlevél hitelesített másolata
- az érintett lelkészi hivatal ajánlása és bizonyágtétele a pályázó keresztyéni és erkölcsi életviteléről, eredeti példányban
- szakmai önéletrajz
- orvosi igazolás a testi és szellemi rátermettségről, eredeti példányban
- igazolás eredeti példánya az ötéves pedagógiai gyakorlatról
- az iskola fejlesztési tervének javaslata (írott formában, maximum három oldalon)
- a pályázó beleegyezése személyes adatainak a pályázati eljárás során való felhasználásába (a Tt. 122/2013-as számú, a személyi adatokról szóló, egyéb törvényeket is kiegészítő és megváltoztató törvény 11. §-ának 4. bekezdése értelmében)

A pályázat benyújtásának határideje és helye: 2014. június 15., lezárt borítékban a következő jelzéssel ellátva: „Neotváraf – Výberové konanie – CZŠ s VJM v Martovciach”, **Református Lelkészi Hivatal, Martos, Templom sor 141., 947 01 Hurbanovo 1,** További információk a 0905/294 906-os telefonszámon kaphatók.

A komáromi egyházmegye nőegyleti találkozója

Krisztus jó illata tudjunk lenni környezetünk számára

„Egy samáriai asszony jött vizet méríteni. Jézus így szólt hozzá: »Adj innom!«... Abból a városból pedig a samáriaiak közül sokan hittek benne az asszony szava miatt” (Jn 4,7.39a).

2014. március 9-én, a nők világimánapja alkalmából a komáromi egyházmegyében nőegyleti találkozó volt.

A marcelházai templomban megrendezett találkozó az egyiptomi nők által összeállított imánapi liturgia szerint istentisztelettel kezdődött, amelyen igehirdetéssel **Rácz Jolán** lelkész nő szolgált, igelovással a gyülekezet nőtestvérei, míves kántori szolgálattal pedig **Süll Kinga** egyházzeneész. Az igehirdetés üzenetéből kihallatszott, hogy egyetlen nő hite olyan hatással volt ismerőseire és a környezetre, hogy a bizonyoságtévő szavára a városiak elindultak Jézus felé.

Dékány Gizella, az egyházmegyei nőegylet elnöke köszöntötte a résztvevőket és tolmácsolta a vezetőség javaslatát az ideai tevékenységgel kapcsolatosan. Elmondta, hogy jó volna, ha a hitben járó nők közössége meg tudná mutatni magát saját környezetében – a szeretetvendégségek rendszeres szervezésén túl – szélesebb környezetben is. A javaslatok között szerepelt, hogy rászoruló családoknak készítsenek ajándékot, tésztát az asszonyok, továbbá, hogy a narciszok napja alkalmából szerveződjön imaközösség célzott adománygyűjtéssel egybekötve.

Az egyházmegye egyes gyülekezeteiből érkező nőtestvérek csoportmunkát végeztek, kérdésekre válaszoltak. A csoportfoglalkozást jelen sorok írója vezette. Az egyes csoportok a kiosztott cédulákon szereplő virágnevek alapján alakultak ki, lehetővé téve, hogy a találkozó résztvevői ismerkedhessenek is.

Szívesen megosztjuk a kidolgozott kérdéseket az Olvasókkal, hiszen tanulságul szolgálnak mindennapi hitéletünk megélésében és reménységünk megerősítésében. Az egyes válaszok végén igehelyeket is megjelöltek a nőtestvérek.

Milyenek a feladataink hitben járó nőként, milyen terheket hordozunk?

Lelki stabilitás, lelki kondíció, a család összetartása szeretet által – őrizni a tűzhely melegét. A hit és az erkölcsi mérce gyakorlása, őrzése, megtartása. Új családtag fogadása – „örökbe fogadása” (meny, vő), rokon kapcsolatok ápolása, beteg családtagok ápolása, hordozása türelemmel. Lelkigondozás, odafigyelés, hallgatni tudás. Szeretetre való tanítás, imádkozás. Időt találni a családi együttlétekre.

Békességre törekedni („villámhárítás”). Továbbítani az örömhírt. Példával elől járni, meglátni mások szükségleteit. Gyermek kihordása, gondoskodás az ételről, gyermek segítése a tanulásban. Hűség. A művészet és a szépség iránti fogékonyság. Sokszor a férfiaknak szánt terhek cipelése. „Vízadás”, néha létfenntartás.

„Csalóka a báj, mulandó a szépség, de az Urat félő asszony dicséretre méltó” (Péld 31,30); „A derék asszony urának koronája” (Péld 12,4).

Milyen reménységünk lehet az elkövetkező években?

Béke, nyugalom, alázat, egészség, élő hit Istenben, hogy a férjünk kitart mellettünk és mi mellette; megismerhetjük és elfogadhatjuk magunkat. Az a mag, amelyet elvetettünk gyerekeink szívében, egyszer gyökeret ver és gyümölcsöt terem: a Lélek gyümölcsseit. Reménységünk, hogy gyermekeink jövője jó felé halad, hogy utódaink továbbélik Istenhitünket. Reménységünk, hogy a békeség szétosztalja az önzést és a befelé fordulást.

Reménységünk van, hogy továbbra is velünk marad az Úr, és erőt ad a terhek elhordozásához. Hogy megértő lesz a férjünk. Lesz olyan fórum, ahol el tudjuk mondani gondjainkat. Támaszunk lesz a

gyülekezeti közösség, biztonságérzetünk lesz a munkahelyen. Hitünket meg tudjuk tartani a családon és a gyülekezeten belül. Az Úr újat teremt, miénk a megújulás reménysége, leküzdjük félelmeinket, reménykedhetünk megmaradásunkban, megmaradunk magyarnak – hűségben és bátorságban. Az Úr további növekedést ad és megengedi, hogy tanulni tudjunk hitünk mélyítésében. Reménységünk, hogy Isten gondoskodik földi „angyalokról” családjainkban és környezetünkben. Megélhetjük Isten ígéreteit: mindennapi kenyérben és reménységben. Reménykedünk, hogy a családjainkért elmondott imádságaink meghallgattatnak.

„Segítségem az Úrtól jön, aki az eget és a földet alkotta. Nem engedi, hogy lábad megtántorodjék, nem szunnyad őriződ. Bizony nem szunnyad, nem alszik Izráel őrizője! Az Úr a te őriződ, az Úr a te oltalmad jobb kezed felől. Nem árt neked nappal a nap, sem éjjel a hold” (Zsolt 121,2–6).

Milyen változás állhat be munkálkodásunk nyomán az elkövetkező években?

Növekedhetünk szolgálatokban és lelkipondozásban. Megtérnek családtagjaink, környezetünk. Elöl járhatunk példamutatásban. Tudjuk gyakorolni és megtanítani a megbocsátást, tudunk békét teremteni; tudjuk gyermekeinket bátorítani, hogy ne érezzék magukat értéktelennek. Kérni tudjuk az erőt lelki életünk karbantartására; kiállunk döntéseink fontossága mellett. Szeretetteljesebb lesz a légkör, jobban bírjuk a nehézségeket, Krisztus jó illata tudunk lenni, lelki megtisztulásunk megszenteli a környezetet, ezáltal népünk is megváltozik.

Bízunk gyülekezetünk gyarapodásában: megtaláljuk a megfelelő szavakat a hívogatáshoz, merünk szólni, hívogatásunk nyomán többen leszünk gyülekezeti alkalmainkon. Szeretetből fakadó munkáink nyomán meglátják Jézust. Megtapasztalhatjuk az ima erejét, rendelt idejében eljön majd a várva várt gyümölcs.

Reménykedünk, hogy a nők által terjesztett szeretet megvédi a világot az összeomlástól, bízunk abban, hogy a családi közösség megerősödik, a család újra alappillére lesz a társadalomnak, hogy a politikában a megbékélés felé viszi a világot.

„Fölepítelek még, és fölépülsz... Szőlőket ültetsz még Samária hegyein, és akik elültetik, azok fogják szüretelni is... Ezt mondja az Úr: Ujjongjatok, örüljétek Jákkób sorsán, vigadozzatok a népek élén, hirdessétek, és mondjatok dicséretet: az Úr megszabadította népét, Izráel maradvékát... Gyászukat örömmé fordítom, megvigasztalom őket, örömet szerzek nekik a kiállott szenvedés után” (Jer 31,4a.5.7.13).

A találkozó szeretetvendégséggel végződött a gyülekezeti házban, ahol a házigazdák gazdagon terített asztalról gondoskodtak, és amelyhez egy-egy tálca süteménnyel az érkező vendégek is hozzájárultak. Köszönet a marcelházai gyülekezetnek a találkozó befogadásáért!

Écsi Gyöngyi

Szilicén nagybőjti evangelizáció volt

Életet mentő igék vannak Jézus Krisztusnál

Szilicén nagybőjti evangelizációs alkalmat tartottunk március 20-a és 22-e közt. A rozsnyói, jólézi, berzétei, körösi és pelsőci gyülekezet tagjai együtt épülhettek hitben a szilicei és borzovai testvérekkel.

Szopó Ferenc, bodrogszentesi lelkipásztor Jézusnak a samáriai asszonnyal való beszélgetése fölött (Jn 4,1–13) elmélkedett. Párhuzamot vont a bűnös életű asszony és a mai ember lelkiállapota között. Elmondta: nekünk is szükségünk van az Úrral való találkozásra, Ő bele akar szólni az életünkbe. Főlegesen takargatjuk dolgainkat, belelát a szívünkbe, akarja,

hogy a közelébe kerüljünk. Élő vizet kínált az asszonynak, nekünk is ezt kínálja: Ő maga az élő víz.

Második este az igehirdető a kapcsolatot hangsúlyozta: én és Jézus, négy szem között Vele. Világosságra hozta az asszony bűnös életét, rádöbbent, hogy mivé lett, de nem szégyeníti meg az asszonyt, nem olvassa a fejére a bűnét. Jézus kezébe akarja venni az életünket. Csak úgy lehetünk tisztában önmagunkkal, ha elfogadjuk Jézus diagnózisát. Az asszony felismerte benne a Messiást, lelkendezve futott a városba, hogy elmondja: találkozott Vele. Ez az asszony volt az első, aki továbbadta a jó hírt.

Ünnep és megemlékezés zajlott Szalócon és Vígtekén történt márciusban

Március 16-án a szalóci református templomban megemlékeztünk **Petőfi Sándor** fehéregyházi eltűnésének 165. évfordulójáról.

Az alkalom istentisztelettel kezdődött, melyet **André János** lelkipásztor tartott. Utána a Szalóca Polgári Társulás énekara hazafias dalokat énekelt, miközben az alkalomhoz méltó versek is elhangzottak. Ezt követően a templomkertben található kopjafánál az emlékezés koszorúit helyeztük el. A meghitt rendezvény szeretetvendégséggel zárult.

A márciusi hónap a mi kis közösségünkben (Vígtekén és Szalócon) egy szomorú helyi évfordulóról is szólt. Egy éve, hogy eltávozott közülünk egy református asszonytestvérünk, egy összetartó kapocs, a mindenesünk, a vígtelkei gondnokhe-

lyettesünk, pénztárosunk **özv. Bukó Józsefné Nagy Margitka**, a mi **Manyikánk**. Hű szolgálatáért kifejezni hálánkat, emlékezni gyűltünk össze a sírjánál a vígtelkei temetőben március 20-án. A

meghitt emlékezést lelkészünk, **André János** végezte. A jelenlévő szalóci és vígtelkei presbiterok a kedves halottunk legkedvesebb szoltárjának éneklése közben helyezték el az emlékezés gyönyörű vörösrózsáit sírhalmára.

Bokros Gyula

Elutasításból a teljes odaszánásig

Két felekezet bőjti evangelizációja Ipolyságon

Március 2-a és 8-a közt zajlottak az ipolysági református és evangélikus egyházaközös közös bőjti evangelizációs napjai.

Vasárnaptól szerdáig **Fónagy Miklós**, volt Vác-felsővárosi esperes-lelkész hirdette az igét magyar nyelven. Az alkalom címe az *Elutasításból a teljes odaszánásig* volt. Csütörtöktől szombatig az evangélikus testvérek előadója, **Stanislav Kocka**, kassai evangélikus lelkész hirdette az igét szlovák nyelven. Az evangelizációs hét vasárnap közös istentisztelettel kezdődött.

Fónagy Miklós prédikációival egy ívet rajzolt fel, aminek a kezdőpontján azt találjuk, hogy az ember alapvetően elutasítja Istent: nem kell Isten, nem kell Jézus, nem kell a templom! Majd mi megoldjuk a magunk problémáit, sőt ellenségei vagyunk Istennek. Ez az első fázis. Az ív végén pedig arra csodálkozhattunk rá, hogy Isten kegyelme milyen fantasztikusan tud munkálkodni ennek ellenére az emberben, és eljuttatja egészen odáig, hogy maga az ember ajánlja fel az erejét, az idejét, a szolgálatát, mindenét az Isten dicsőségére.

–ij–

A harmadik alkalom vezérgondolata ez volt: ne rám nézzetek, hanem Krisztusra! A samáriai asszony megtalálta a jó Orvost, a Szabadítót, és másoknak is ajánlja, akik gyógyulni akarnak. A mi életünknek is Jézust kell tükröznie! Isten a vezetőkre, presbiterekre bízta a nyáját, az egyházat. Addig van gyülekezet, míg ezt a szolgálatot be tudjuk tölteni. Növekednünk kell hitben, szolgálatban, de az építő munkát az életünkkel is bizonyítanunk kell. A szolgálat kétirányú: először Jézus szolgál nekünk, utána mi szolgáljuk Jézust. Az is a szolgálat része, hogy másokat Jézus elé viszünk. Ő azt akarja, hogy hitvalló egyház legyünk. Úgy lesz az életünk és szolgálatunk teljes, ha Jézussal együtt lépkedünk.

Az alkalom méltó befejezésésképpen presbiteri csendesnapot tartottunk. Isten iránti hálával mondunk köszönetet a szilicei gyülekezetnek a szeretetvendégségért.

Mixtaj Johanna

Pályán lenni jó!

Gútán sportnap volt

„Nem tudjátok-e, hogy akik versenypályán futnak, mindnyájan futnak ugyan, de csak egy nyeri el a versenydíjat? Úgy fussatok, hogy elnyerjétek” (1Kor 9,24).

Ezzel az igével indította **Simon Ilona**, gútai lelkipásztor február 15-én azt a családi sportnapot, melyet a gútai egyházközösség szervezett.

Gúta, Kamocsa, Negyed gyülekezeteinek tagjai mérettettek meg ügyességben, gyorsaságban. A három gyülekezet már négy éve tart fenn szorosabb kapcsolatot, amikor is egy istentisztelet során együtt dicsérik és adnak hálát a mindenható Úr Istennek.

A lelkész **Mahor Mihály** gyülekezeti taggal (aki a városi sportszervezet vezetője) fogott bele a szervezésbe. Volt minden, Misi bácsi nem hagyott semmit a véletlenre. Családi akadálypályák, röplabda, foci – korosztálytól függetlenül, hogy mindenki jól érezze magát. **Borbély László** gondnok egy vándorszerleggel készült, amit a negyedik gyülekezet nyert meg, de a másik két gyülekezet (Gúta lett a második, Kamocsa a harmadik) reméli, nem sokáig fog náluk meledgni a vándorkupa. **Sasák Attila** kamocsai lelkipásztor felbuzdulva a sportnap sikerén, invitálta a két gyülekezetet Kamocsára, egy szabadtéri sportnapra.

A rendezvényen közel százan jelentek meg, ami szeretetvendégséggel zárult.

–f–

Esperes-gondnoki értekezlet. Rimaszombatban esperes-gondnoki értekezlet volt április 4-én, amelynek témái voltak: az egyházmegyék életéről szóló beszámolók, a lelkésztovábbképzők ügye, a tisztújítás kérdése és az iratkezelési rend. Szó esett a Magyar Református Egyház megalakulása 5. évfordulójának debreceni megünnepléséről és a kátéismereti versenyről.

Svájci vendég a cigánymissziónál. Április 7-én és 8-án látogatást tett egyházunkban Matthias Herren, a Svájci Evangéliumi Egyházak Közössége Segélyszervezetének kelet-európai kapcsolattartással megbízott munkatársa. Látogatásának célja az egyházunkban folyó cigánymisszió megtekintése volt. Fazekas László

FIGYELMEZTETÉS

2008-ban a Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsa új munkalehetőséget kínált a fegyveres testületeknél és fegyveres erőknél (rendőrség és katonaság). Azóta Egyetemesek Egyházunk négy lelkipásztort delegált ebbe a szolgálatba. Munkájuk során lelkipásztorként tevékenységet folytatnak, elsősorban református, illetve protestáns állami alkalmazottak között, továbbá azon fáradoznak, hogy a fegyveres testületekkel szembeni előítéletek megszűnjenek és együttműködés alakuljon ki egyházközösségeink és a fegyveres testületek között. Rendőrségi lelkészként kerestem meg a Zsinati Elnökséget, kérve segítségét, illetve a lelkipásztorok segítségét.

2014. január 1-jén lépett érvénybe a 8/2009-es számú, a közúti közlekedésről szóló törvény módosítása. Ennek értelmében a **gyalogosok lakott területen belül is kötelesek fényvisszaverő kiegészítőket helyezni ruhájukra vagy fényvisszaverő biztonsági ruhát viselni.** Aki ezt elmulasztja, 50-től 100 euróig terjedő büntetésben részesülhet. Eddig a rendőrség csak szóban figyelmeztetett, de a törvény megszegőit nemsokára már büntetni is fogja. Kérem lelkipásztor testvéreimet, hogy hívják fel erre a gyülekezeti tagok figyelmét, hiszen sok istentisztelet, illetve bibliaórai alkalmunk este, alkonyatkor van. A fényvisszaverő kiegészítők és eszközök megvásárolhatóak a postakán, benzinkutakon és sportboltokban.

A felhívást fogalmazva éppen Krasznahorka vára felújításáról hallgattam a híreket, és eszembe jutott az Andrásyjak jelmondata: „Non videri, sed esse” (Nem látszani, hanem lenni). A közlekedésben ez a jelmondat nem érvényes, mert aki lenni akar, annak látszania kell!

Lucskay Erzsébet

püspöknek és Tóth Zsuzsanna, egyházunk cigánymisszióval megbízott munkatársának a társaságában meglátogatta Simonyit, Darnyát és Pálfalát, majd a következő napon Rimaszécset és Hanvát. Az út tovább folytatódott keletre, Deregyöbe és Királyhelmece. A svájci segélyszervezet tervei között szerepel a cigánymisszió támogatása és segítségnyújtás egy olyan projekt kidolgozásához, amely a cigány lakosság felzárkózását segítően elő az egyház felügyelete alatt.

Egyházi vezetők találkozója. Április 9-én Fazekas László püspök részt vett a Katolikus Püspöki Konferencia pozsonyi központjában a szlovákiai keresztyén egyházak vezetőinek harmadik találkozásán, melyen előadás hangzott el többek között a családok veszélyeztetettségéről, a gender ideológiáról, majd elfogadásra került egy nyilatkozat a keresztyén szabadságról.

Ökumenikus Tanács. A Szlovákiai Egyházak Ökumenikus Tanácsa igazgatótanácsának ülésén vett részt Fazekas László püspök április 10-én. A tanácskozás témái voltak: egy új börtönlelkészi hely kialakítása az Ökumenikus Lelkipásztorként Szolgálaton belül, a tábori lelkészek rangjelzésének megváltoztatása, az Ökumenikus Tanács igazgatótanácsának megváltoztatott tárgyalási rendjének elfogadása, a televízió által januárban közvetített ökumenikus istentisztelet kiértékelése. Elfogadásra került a szlovákiai keresztyén egyházak vezetőinek harmadik találkozásán elfogadott nyilatkozat a keresztyén szabadságról, valamint szóba került a személyi adatok védelmének kérdése, amelyről az igazgatótanács júniusban fog tárgyalni.

Pedagógusok továbbképzése. Április 11-én Fazekas László püspök részt vett az Országos Református Pedagógus Továbbképzőnek Nagybörzsönyben megtartott alkalmán, ahol nyitó áhitattal szolgált, majd megbeszélést tartott református iskoláink igazgatóival iskoláink helyzetéről, különös tekintettel az új iskolaügyi törvényre.

Csendesnap. Április 12-én Fazekas László püspök előadást tartott a Johannita Lovagrend Magyar Tagozatának nagyböjti csendesnapján Leányváron, mely alkalom A keresztfé titka tündököl címmel került megrendezésre. Felkért előadó volt még Krámer György, a Dél-Pest Megyei Evangélikus Egyházmegye esperese és Székely János esztergom-budapesti segédpüspök.

Gyülekezeti ház megnyitása. Április 20-án Fazekas László püspök megnyitó beszéddel szolgált a tanyai gyülekezetet

Ruyter admirálisról elnevezett gyülekezeti házában megnyitóján. Az alkalmon jelen volt Fekete Vince főgondnok is.

Revideált Biblia. A Magyarországi Református Egyház Zsinata április 23-án és 24-én Budapesten megtartotta a XIII. ciklusának 14. ülészakát, amelyen hivatalosan is elfogadták az revideált új fordítású Bibliát. A Szlovákiai Református Keresztyén Egyházat meghívott vendégként Géresi Róbert püspökhelyettes képviselte.

A Pátria rádió református műsorai:

Május 25-én 7.05-kor a Világosság című egyházi műsor református adásában Édes Réka deáki beosztott lelkipásztor arról szól ígéhirdetésében, hogy milyen jelet kívántak Jézustól a farizeusok.

Június 8-án, pünkösdvasárnap 11.00 órai kezdettel élőben közvetítjük az istentiszteletet a bodrogszentesi református templomból. Igét hirdet Szopó Ferenc lelkipásztor.

Június 22-én 7.05-kor a Világosságban Misák Alica csilizpatasi lelkipásztor a betsaidai vak meggyógyításáról szól a hallgatókhoz.

A Világosság másnapi (hétfői) ismétlésének kezdési időpontja: 13.05.

(A műsor a közvetítést követő naptól meghallgatható a Sola rádió honlapján is: <http://refradio.eu/radio/sola/>)

Szerkesztő-műsorvezető: Iski Ibolya

KÁLVINISTA SZEMLE

A Szlovákiai Református Keresztyén Egyház hivatalos lapja. A kiadó címe:

Jókai u. 34., 945 01 Komárno.

Cégbejegyzési szám: 00179191

Megjelenik havonta.

Főszerkesztő: Fazekas László

Szerkesztő: A. Kis Béla

Titkár és lapterjesztő: Kis Lucia

Előfizethető a református lelkészi

hivatalokban és a szerkesztőség

címén.

Előfizetési díj: egy (kalendáriumi) évre 4,20 euró.

A lapterjesztést a szerkesztőség végzi:

930 10 Dolný Štál (Alistál) 386.

E-mail: akisbela@ba.telecom.sk

Telefon: 031/55 90 141 (egyben fax és üzenetrögzítő is)

A kéziratokat nem őrizzük meg, nem küldjük vissza, rövidítésük és szerkesztésük jogát fenntartjuk.

Nyomdai előkészítés: A. Kis Béla

Nyomja: Reproffset, Dunaszerdahely

ISSN: 1335-7298

Nyilvántartási szám: EV 3628/09